

Viljavarre juurest söögiks kõlbmatu

Tomat on väljastpoolt ilus punane, seest viljavarre juures aga roheline ega kõlba söömiseks. Pealmine osa tuleb peaaegu poolenisti ära lõigata. Lehed on pruunide laikudega. Kas see on mädanik?

Siin on oma panuse andnud kuum ilm ja sellega seoses kuivapoolne pinnas, mistõttu vilja valmimine muutub ebaühtlaseks.

Sellega seondult tunduvad pruunid laigud lehtedel olevat samuti tingitud toitainete ebaühtlasest omastamisest. Mädaniku puhul peaksid laigud lehtedel püsivalt laienema ja lõpuks leht kuivama.

Koor läheb kõvaks

Miks läheb kasvuhoones kasvatatud tomatil koor kõvaks? Kohati ei jaksa seda näridagi. Maitse ja lõhn on samas vapustavalt head. Kas ma kastan valesti või teen mõne muu vea või on asi lihtsalt sordis?

Eeldada võib, et asi on sordis, kuna uued sordid ongi aretatud nn pika eluea printsipiibist lähtudes: et toodangu saaks võimalikult kaua müüa. Kui aga paks koor panna kastmise süüks, siis peaksid taimed küll kestvalt olema põuda kannatanud, sest kuiva ja niiske perioodi vaheldumine ehk vale kastmine põhjustab viljade lõhenemise. Teil aga, nagu näib, seda probleemi pole.

Viljad lõhenevad

Igal aastal lähevad valminud tomatid lõhki. Kastan enda arvates õigesti, ainult maapinda, ja küllaltki palju, ülepäeviti. Mida olen valesti teinud või on lihtsalt halb sort?

Ilmselt on muld struktuurilt vähe- se veemahutavusega ega suuda tomatile vajalikku niiskustaset hoida. Kui- val perioodil vilja kasv aeglustub, koor tiheneb, kuid kastmisjärgselt kasv jälle normaliseerub, mis põhjustabki vilja lõhenemise. Sama juhtub teistegi köögiviljadega nagu redis, porgand jm. Hädast aitab üle turba mulda segamine ja veepaagiga ühendatud imb- kastmistoru.

Viljad ei küpse

Miks ei lähe tomatid punaseks?

Andke kastmisveega väetist, kus on küllaga fosforit-kaaliumi, lämmastiku aga pole või on seda vähe. Sellega tasakaalustate taimetoitainete vahekorra ning viljad alustavad valmimist.

Kui väetamine on paigas, algab viljade valmimine 55–60 päeva pärast õitsemise algust.

Taim läheb kollaseks

Miks lähevad kasvuhoones tomati taimed viljade valmimise ajaks kollaseks, mõni taim lausa kuivab lõpuks?

Viljade kasvatamine on taimetele kurnav ja palju energiat nõudev protsess. Kui pinnases on toitaineteid vähe, tuleb sel perioodil neid ohtralt juurde anda.

Samuti on vaja hoolitseda paraja mullaniiskuse eest. Kui tomateid on kaua ühe koha peal viljelatud, tuleks mõelda pinnase parandamisele kas komposti või freesturbaga. Pinnase võib ka hoopis välja vahetada.

Lehed tõmbuvad krussi

Miks tomatilehed krussi tõmbuvad? Nagu oleksid kuivanud, aga kollased ei ole.

Põhjusi võib olla mitu.

1. Mõnel sordil (nt 'Härjasüda') ongi krussis ja väsinud väljanägemisega lehed sordiomased.

2. Taimed on tugevalt väetatud, kuid pinnas kuivavõitu. Selle tagajärjel muutub toitainete kontsentratsioon liiga kõrgeks, millele taim reageerib lehtede keerdutõmbumisega. Eriti annab selles variandis tunda kaaliumi-magneesiumi-fosfori üleküllus. Laigud lehtedel on kaasnev nähtus.

3. Ladvaosa lehtede keerdumine oinasarvekujuliseks viitab tugevale lämmastikuga üleväetamisele (lisatun- nus on tugeva kasvuga tumeroheline taim). Aitab korrapärane kastmine.

Pruun laik viljal

Viljadel on allpool pruun laik, on see haigus või toitainete puudus?

Kirjelduse põhjal võib öelda, et tegu on samuti füsioloogilise kasvuhäirega, millel nimeks viljatipu mädanik.

Siin on samuti põhjuseks kuum ilm ja kastmisvead, kuid lisaks neile ka mulla happeline reaktsioon ja lämmastikuga üleväetamine.

Ilmselt on taimed saanud ohtralt sõnnikut.

Vea parandamiseks puistake taimede ümber lehtpuutuhka või ehituskriiti ning püüdke see surveveega mulda uhtuda.

Kätsi kobestades vigastate praegu liiga palju juuri. Abi on ka kastmisveele lisatud stügisväetisest, kus on lämmastikku minimaalselt ja fosforit-kaa-

liumi küllaga. Mõne aja pärast peaks olukord normaliseeruma.

Muide, väikeseviljalised kirsstomatid on nimetatud hädale vähem vastuvõtlikud.

Õienupud pudenevad

Kasvuhoones kasvavad tomatid ja kurgid koos. Kurgid tolmlevad ilusasti ja annavad saaki. Aga tomatid on kehvakased ja viskavad õienuppe maha. Tuulutamiseks on mõlemas otsas ukse ülemine pool lahti. Seega liiga palav ei peaks olema, ka putukad saavad tolmeldamiseks sisse lennata. Kastmiseks on maapinnal voolik, mille väikestest aukudest imbub niiskus vähehaaval ja pidevalt mulda. Vesi tuleb veevõrgust, vahepeal soojeneb, voolates läbi 200-liitrise paagi.

On viga kastmises või õhutamises? Või on armastust vähe? Pääsen ju linnast maale oma taimekeste juurde umbes üle nädala puhkepäeviti.

Oma tarbeks kasvatamisel võib tomatit ja kurki koos viljeleda küll. Ainult kliimarežiim tuleb valida vahepealne.

Seepärast soovitan hoida lahti mitte üksnes uste ülemine pool, vaid kogu uks, kuna antud juhul on kasvuhoones tomatite jaoks ilmselgelt olnud liiga palav – kui juba väljas ulatuvad temperatuurid 30 kraadini, mis siis veel sees! Kui kuuma on üle 30°, siis tomatite õied ei viljastu ja langevad maha.

Kui õhk hästi liigub, hoiab see ka kurkide tervise korras, kuna umbsetes nurkades võib neid tabada valgemädanik.

See tõbi “söök” paari päevaga end varrest läbi ja reeglina just taime alumisest osast.

Kastmise piisavust tuleks aga kontrollida: kui muld on teie järgmise kül- lastuse ajal taimejuurte sügavuselt veel niiske ja pigistades jääb kokku, pole asi väga hull. Kui nii aga pole, tuleks mõelda veel ühe sama suure mahuti lisamisele.

Ja veel, kas tegu on spetsiaalse imb- kastmisvoolikuga või omavalmistatuga? Viimase variandi puhul võib juhtuda, et veejaotus pole kogu kasvuhoone ulatuses ühtlane ja näiteks tomatid jäävad kuivale.

Kastmisvee eelsoojendamine tilk/imbkastmise puhul on aga pigem kahjulik, kuna soojas vees arenevad kiiresti vetikad, kes seejärel väikesed tilgutiavad ummistavad. Aeglaselt mulda tilkuv vesi ei jahuta pinnast peaaegu üldse.